

ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ З УРАХУВАННЯМ ЕКОЛОГІЧНОГО ФАКТОРУ

Формування організаційно-економічного механізму забезпечення конкурентоспроможності промислового підприємства має вирішальне значення для його розвитку. Ця науково-практична задача набуває кардинально нового змісту в умовах впровадження концепції сталого розвитку суспільства, яка передбачає когерентність існування усіх елементів глобальної господарської системи. Одним із таких елементів є матеріальне виробництво. Саме тому для забезпечення збалансованості суспільних відносин постає необхідність формування організаційно-економічного механізму забезпечення конкурентоспроможності підприємств у контексті реалізації концепції сталого розвитку.

Розглянемо підходи до розуміння сутності конкурентоспроможності та механізмів її забезпечення різних вчених. Так, автор [1, с.63-64] механізм конкурентоспроможності підприємств розглядає з позиції взаємодії зовнішніх та внутрішніх факторів. Яка не в достатній мірі диференційована. При цьому під конкурентоспроможністю підприємства автор розуміє конкурентоспроможність товару та конкурентоспроможність засобів підприємства. Автор [2] розглядає конкурентоспроможність у якості критерію адаптації до умов господарювання підприємства, передбачаючи при цьому забезпечення ефективності використання конкурентного потенціалу підприємством. У джерелі [3, с.375] до побудови організаційно-економічного механізму забезпечення конкурентоспроможності автор підходить з позицій системного підходу.

На наш погляд, конкурентоспроможність є закономірним станом підприємства як системи у діалектичній єдності із визначеною тенденцією розвитку. Закономірним станом підприємства є така його природа, яка сформована з урахуванням закономірностей створення, функціонування і розвитку систем. Ці закони є основою визначення тенденцій розвитку підприємств.

Під організаційно-економічним механізмом забезпечення конкурентоспроможності ми розуміємо систему важелів і методів ефективного взаємоузгодження інтересів усіх сторін, ланок, структурних одиниць, індивідуумів для забезпечення стійкості процесу управління, досягнення стратегічних цілей і збереження збалансованості розвитку.

Нами визначено принципи досягнення високого рівня конкурентоспроможності підприємств як основних складових механізму:

- 1) принцип континууму (безперервне нарощення конкурентоспроможності);
- 2) принцип раціональної сталості (розподіл реалізованого потенціалу системи у часі);
- 3) принцип абсолютної стійкості (формування загальної компетенції підприємства управління власною конкурентоспроможністю, яка постає апіорною здатністю підприємства до будь-яких змін у процесі адаптації до зовнішніх умов господарювання).

З урахуванням принципів конкурентоспроможності нами систематизовано основні методи забезпечення конкурентоспроможності промислових підприємств:

- 1) систематизація та аналіз показників циклічності економіки;
- 2) організаційне проектування та ресурсне забезпечення підприємства;
- 3) побудова моделі реалізації внутрішньо властивої траєкторії розвитку підприємства та ідентифікація організаційно-економічних інструментів її впровадження;
- 4) технологічний розвиток у діалектичній єдності його нематеріальних та матеріальних складових;
- 5) комплексне інноваційне оновлення підприємства;
- 6) оцінка конкурентоспроможності підприємства по відношенню до конкретних ринкових умов, галузевих тенденцій, ієрархії світового господарства та з урахуванням вимірів коротко-, середньо- та довгострокової конкурентоспроможності.

Таким чином, було запропоновано авторське визначення конкурентоспроможності, організаційно-економічного механізму забезпечення конкурентоспроможності промислового підприємства, а також розроблено принципи та систематизовано методи досягнення конкурентоспроможності з урахуванням умов реалізації концепції сталого розвитку суспільства.

Список літератури

1 Кириченко Л. Механізм управління конкурентоспроможністю підприємств / Л. Кириченко // Вісник КНЕУ. – 2009. – №1. – С. 62-66

2 Масляєва О.О. Економічна сутність категорії, «конкурентоспроможність»: дефініція та систематизація [Електронний ресурс] / О.О. Масляєва // Ефективна економіка: електронне наукове фахове видання. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=737>

3 Фатхутдинов Р.А. Управление конкурентоспособностью организации: учебник / Р.А. Фатхутдинов – [3-е изд. перераб. и доп.]. – М.: Маркет ДС, 2008. – 432с. (Университетская серия)

Кислий В.М. Формування механізму забезпечення конкурентоспроможності підприємств з урахуванням екологічного фактору / В. М. Кислий, Т. В. Бондар // матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Конкурентоспроможність економіки України: теорії, моделі, механізми» (25–26 січня 2013 р.). – Дніпропетровськ, 2013. – С. 135–136.